

Олена Резніченко

БІБЛІОТЕКА ІНФОРМУЄ

Згідно з традицією, що вже склалася протягом останніх років, наукова бібліотека Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, яка є науково-дослідною та інформаційною установою, щорічно інформує читачів про поповнення книжкового фонду новими виданнями. Комплектування фондів бібліотеки здійснювалося, як завжди, через традиційні видавництва та книжково-торговельні фірми («Академперіодика», «Наукова думка», ТОВ «Мега-Ватт» та ін.). Не останнє місце в цьому процесі займає книгообмін з іншими бібліотеками (наукова бібліотека Інституту стратегічних досліджень при Президентові України, Державна історична

бібліотека, бібліотека Інституту історії НАН України та ін.), що дозволило збільшити кількість книжкового фонду на 518 одиниць. Також за минулий рік зріс фонд наукових журналів на 602 одиниці. Значно збагатили фонди бібліотеки видання наукових співробітників. За минулий рік було видано чимало монографій, наукових збірників і книжок, які мають великий попит у науковців інших установ: гуманітарних інститутів, вищих навчальних закладів, наукових бібліотек. Зокрема, Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського звернулася з проханням до керівництва нашого інституту збільшити кількість примірників наших видань для передачі в її фонди.

Запрошуємо і читачів ознайомитись із виданнями минулого 2011 року.

Визначною подією кінця минулого року – до 20-річчя Інституту – були видання та презентація «Політичної енциклопедії».

Політична енциклопедія / Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. – К.: Парламентське видавництво, 2011. – 808 с.

Це перше в Україні енциклопедичне видання, покликане створити всебічне та ґрунтовне уявлення про стан сучасної політичної науки, її категоріальний апарат, про загальноприйняті та альтернативні теорії та підходи. Читачі мають змогу ознайомитися з ідеями найвидатніших представників політичної думки, зрозуміти місце і роль відомих гравців на політичній арені, глибше осягнути сучасні політичні тенденції. Авторами статей є фахівці з України, Росії, Польщі, Канади, США.

Для фахівців, викладачів і студентів, усіх, кого цікавлять соціально-гуманітарні науки.

Відділ теоретичних та прикладних проблем політології (зав. відділом Ф.М. Рудич):

Пахарев А.Д. Політичні інститути і процеси в сучасній Україні: Навч. посібник. – К.: Ін-т політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2011. – 182 с.

У навчальному посібнику подано теоретичні та практичні проблеми становлення та розвитку політичних ін-

ститутів у сучасній Україні, характеризується особливістю політичного процесу в Україні в умовах державної незалежності. Окремі теми присвячені питанням теорії та практики української багатопартійності, політичного елітизму й лідерства як важливих факторів та інститутів політичного процесу в Україні.

Видання розраховане на слухачів зі спеціальності політологія.

Ця книга може бути корисною практичним політикам, викладачам, аспірантам і студентам політологічних факультетів і відділень вищих навчальних закладів.

Політичний режим і народовладдя в Україні: політологічний аналіз: Монографія / За ред. проф. Ф.М. Рудича. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2011. – 456 с.

На основі широкого масиву вітчизняних і зарубіжних наукових джерел, аналізу сучасних політичних реалій розглядається одна з важливих проблем політології – проблема політичного режиму та народовладдя. Розкрито методологічний контекст заявленої проблематики, схарактеризовано класифікації форм правління, особливості політичного режиму як владного порядку. Обґрунтовано теоретичні основи і тенденції становлення в Україні демократії. Показано провідні ознаки політичних режимів у Росії, країнах Центральної Азії, Закавказзя, Балтії, Центрально-Східної та Західної Європи.

Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України. – К., 2011. – Вип. 1 (51). – 284 с.

Черговий випуск присвячений проблемі політичного режиму та народовладдя, їх взаємодії.

У випуску «Наукових записок» опубліковані статті та повідомлення, в яких розкриваються різноманітні риси політичного режиму. Поряд з досвідом України показані загальні й відмінні риси владних структур країн Центральної та Східної Європи, держав СНД і Балтії.

Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України. – К., 2011. – Вип. 4 (54). – 415 с.

Збірник поділено на чотири частини відповідно до тематики статей. Перший розділ присвячений тематиці сус-

пільно-політичних цінностей населення України в теоретичних і практичних вимірах. У фокусі дослідницької уваги знаходяться проблеми ціннісних аспектів політичних комунікацій, мови, реалізації владних повноважень, міжнародних взаємовідносин і побутових зв'язків.

Другий розділ сформовано на основі матеріалів «круглого столу» на тему: «Політичний режим і народовладдя в Україні», який проходив 26 травня 2011 р. У статтях порушуються питання всіх чинників демократичного політичного процесу – від взаємодії всередині влади до оптимізації відносин з громадським суспільством. Окремо розглядається досвід сусідів і стратегічних партнерів України, який має бути врахований у визначенні її стратегічних пріоритетів у найближчій перспективі.

У третьому розділі збірника розміщено статті з етнонаціональної проблематики.

Традиційно наприкінці збірника подано статті молодих науковців. Вони стосуються проблем оптимізації вищих органів влади в Україні, питань лобізму, ідентичності, соціальної політики тощо.

Відділ етнополітології (зав. відділом Ю.І. Шаповал):

Нагорна Л.П. Соціокультурна ідентичність: пастки ціннісних розмежувань. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2011. – 272 с.

Монографія представляє український соціум у контексті його субкультурної диференціації й ціннісної варіативності. Місце і роль соціокультурних ідентичностей (етнічних, територіальних, професійних, гендерних, релігійних та інших) аналізуються з врахуванням домінуючих у різних сегментах поляризованого соціуму ціннісних настанов і поведінкових стереотипів. Головний акцент зроблено на осмисленні ризиків і загроз, породжених травмованою історичною пам'яттю, антиномічністю політичних орієнтацій і сформованою на цій основі диверсифікацією суспільної свідомості.

Розрахована на політиків, науковців, журналістів, студентів – усіх, кого цікавлять реалії української незалежності.

Відділ національних меншин (зав. відділом М.І. Панчук):

Етнополітичні процеси в Україні: регіональні особливості: Монографія / М. Панчук (керівник), В. Євтух, В. Войналович та ін. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2011. – 396 с.

У монографії описано теоретико-методологічний інструментарій вивчення етнополітичних процесів в Україні та їх регіональні специфіки. Представлено результати дослідження історичних умов, політичних, економічних, соціальних, демографічних, культурних, конфесійних та інших аспектів етнополітичної регіоналізації суспільного простору України. Аргументовано висновки щодо тенденцій сучасної етнополітичної динаміки українського соціуму і його регіональних сегментів і ролі державного етнополітичного менеджменту в оптимізації етнонаціональних відносин і національно-громадянській консолідації політичного, поліетнічного, поліконфесійного, полікультурного загалу населення країни.

Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України. – К., 2011. – Вип. 2 (52). – 370 с.

У випуску «Наукових записок» опубліковані статті та повідомлення, в яких розглядаються етнополітичні процеси формування української політичної нації, регіональна політика в Україні, політична реформа в Україні, дослідження етносоціальних процесів у регіонах України тощо.

Відділ соціально-політичної історії (зав. відділом М.С. Кармазіна):

Держава, влада та громадянське суспільство у документах політичних партій України (кінець 1980-х – перша половина 2011 рр.) / М.С. Кармазіна (керівник проекту), Т.А. Бевз (координатор проекту), Д.В. Веденєєв та ін. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2011. – 808 с.

В збірнику подаються витяги із документів сучасних українських політичних партій, у яких відображено їх бачення питань функціонування влади, державних інститутів і громадянського суспільства в Україні.

Збірник розрахований на науковців, аналітиків, експертів, лідерів і членів політичних партій, громадських

діячів, усіх, хто цікавиться питаннями партійного будівництва в Україні.

Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України. – К., 2011. – Вип. 3 (53). – 347 с.

У збірнику представлені статті, в яких розглядаються партії у політичному процесі, політика і влада в історичній ретроспективі.

Відділ теорії та історії політичної науки (зав. відділом М.І. Михальченко):

Мандебура О. Микола Сумцов і проблеми соціокультурної ідентичності. – К.: ІПіЕНД, 2011. – 276 с.

Монографія присвячена життю, науковій і громадсько-політичній діяльності визначного українського етнографа, літературознавця, фольклориста, академіка ВУАН Миколи Сумцова (1854–1922). Спадщина вченого розглядається в контексті проблеми соціокультурної ідентичності українців, дослідженню якої фактично і була присвячена вся наукова діяльність харківського професора.

Розрахована на фахівців і всіх, хто цікавиться інтелектуальною історією, народознавством, етнополітикою, історією України.

Єврейська громадсько-політична думка ХХ – початку ХХІ сторіччя в Україні: Монографія. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2011. – 362 с.

Пропонована наукова праця розглядає розвиток єврейської громадсько-політичної думки в Україні у історичній ретроспективі минулого століття, а також аналізує сучасні тенденції розвитку суспільної діяльності українського єврейства на початку ХХІ століття.

Колективна монографія розрахована на політологів, істориків, студентів гуманітарних спеціальностей, усіх, хто цікавиться дослідженнями в царині української юдаїки.

Сучасна українська політика: політики і політологи про неї. – К., 2011. – Вип. 22. – 422 с.

У багатьох працях цього випуску автори підкреслюють необхідність запозичувати досвід європейських країн у формуванні внутрішньої та зовнішньої політики, в питаннях міграції, у вирішенні соціальних проблем тощо. Адже

Україна, як держава з молодою демократією, переживає важкий процес становлення, впровадження реформ і модернізації.

Сучасна українська політика: політики і політологи про неї. – К., 2011. – Вип. 23. – 416 с.

Збірник подає матеріали, представлені учасниками Третього конгресу політологів України «Політична система України: моделі влади».

Предметом дискусії на конгресі політологів України були: обговорення стану та перспектив реформування політичної системи України; зміст діяльності формально реформованих, але занадто бюрократизованих інститутів держави, які досить часто захищають відомчі та групові, а не державні та народні інтереси.

Загальний напрям дискусії був критичним і конструктивним. Це говорить, що політична наука в Україні розвивається. В той же час учасники конгресу відмічали, що спостерігається занепад політологічної освіти. І щодо цієї проблеми варто продовжити громадську дискусію на наступному конгресі з участю представників влади.

Сучасна українська політика: політики і політологи про неї. – К., 2011. – Вип. 24. – 362 с.

Випуск збірника містить розвідки, присвячені сучасним проблемам демократії та формуванню політичних ринків, результати досліджень брендингу території як предмета міждисциплінарного наукового знання.

Також публікуються статті, в яких розкриваються проблеми української політичної еліти, порушуються актуальні питання становлення системи державної влади в незалежній Україні, боротьби із корупцією, протидії політичному популізму. Розглядаються питання ядерного роззброєння і гарантій безпеки України, політичної консолідації ЄС у контексті євроінтеграційних перспектив України.

Сподіваємось, що нові наукові праці зацікавлять читача й викличуть бажання розмірковувати над опублікованим матеріалом.